

ДВА ПОЕТА ВЪ СРАВНЕНИЕ.

СТАНКО ВРАЗЪ и ВЕРЕШМАРТИ.

— 0 —

Всякой народъ съразмърно съ обстоятелствата си и на и своѣтъ особенъ поезійъ, въ които ся отражавать нейныйтъ духъ, нейнытъ чувства, желанія и надежды. Има сжщественна разлика между Романскытъ и Германскытъ поезіи, които въ свойтъ си редъ ся отличавать отъ Славенскытъ. Твърдъ е интересна разницата между маджарскытъ и славенскытъ поезіи. Маджарската поезія е съвършено противоположна на славенскытъ, което излѣзва на явѣ както въ народнытъ, тѣи и въ изящнытъ поезіи. Дива веселость наредъ съ отчаяніе и безнадежность, които кжсать душытъ, служатъ за отличіе на маджарскытъ поезіи, когато въ славенскытъ ся вижда спокойствіе, а ведно съ това и рѣшителность; твърдость на характера въ сегашното, надежда за по-добро бждуще, — ето какво изражава тя.

Много хубаво и изразително ся отсочва тази разлика на поезіи въ двата народа, на хърватскытъ и маджарскытъ, въ тѣхнытъ двама заблѣжителны поеты, хърватскытъ, Станка Врза и маджарскытъ Верешмарти. Двамата тѣзи даровиты писатели живѣли и дѣйствовали именно въ туй врѣме, когато мыслыта за народность, като електрический токъ бѣ проникнула въ всичкитъ народы, които ся намѣрвахъ подъ властытъ на Австріи, та ты бѣ възбудила къмъ новъ животъ; когато всякой, който до него врѣме едвамъ показваше блѣжець на животъ, сега вече бѣше трепнулъ съ цѣль да си достави безопасность отъ притязаніята на другытъ враждебны нему народы, и възможность за свободно умственно развитіе. Двамата дѣятели живѣли въ туй врѣме, когато Маджаритѣ водахъ упорни политическы борбж съ Сърбытъ и Хърватытъ, — борбж, която най-послѣ въ 1848-мъ години ся прѣвърни въ отчаяни и открытъ кръвопролитни войни.

Тѣ и двамата обычали отечеството си и земали искрено участіе въ борбж и стремленіята всякой на